

Knausen FUS barnehage

Progresjonsplan i arbeid med fagområdene

Ansatte er barnehagens viktigste ressurs - Voksenrollen hos oss fremgår i progresjonsplanen

I FUS KOMMER BARNET FØRST

FUS hovedmål:

- FUS-barn har et positivt selvbilde
- FUS-barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS-barn gleder seg til "resten av livet", og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS-barn har det gøy i barnehagen

PROGRESJONSPLAN FOR BARNA I ARBEID MED FAGOMRÅDENE

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling (Rammeplanfor barnehagen kap. 3.)

Barna skal oppleve å lære, leke, utvikle seg og mestre i et inkluderende fellesskap. Trygge barn som trives lærer bedre. I barnehagen skal barna få positive erfaringer i samspill med omsorgsfulle, anerkjennende, engasjerte og tilstedeværende ansatte som tilrettelegger for mestring og har fokus på å skape gode relasjoner mellom barn-voksen og mellom barn-barn.

I progresjonsplanen skal det komme frem hvordan vi arbeider med de syv fagområdene. Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Rammeplanen beskriver syv fagområder som er sentrale for opplevelse, utforskning og læring. Barna blir gjennom fagområdene kjent med ulike læringsområder som de senere møter i skolen. Det er viktig at arbeidet med de ulike fagområdene blir tilpasset barnas alder, utviklingsnivå, ferdigheter og interesser. Ofte vil flere områder dekkes gjennom ulike tema-arbeider i barnehagen.

I Knausen FUS barnehage har vi fokus på **voksenrollen**. Personalet er barnehagens viktigste ressurs, og et viktig utgangspunkt for å kunne skape en god barnehagehverdag for barna. **Vårt mål er at personalet skal være aktive og engasjerte voksne som har barnas beste i fokus.** De skal skape et positivt klima, være glødende, skapende og tilstedeværende – for barna. Våre ansatte skal få bruke sin kompetanse, det fremmer arbeidsglede. De ansatte skal spre seg på området både inne og ute, være tilgjengelige for barna og tre inn som støttende stillas i lek og lærings situasjoner. De voksne skal delta i lek, men også sitte ned og være tilgjengelige «ldestasjoner» for barna.

I arbeidet med de 7 fagområdene vektlegger vi derfor hva som er voksenrollen; hvordan de ansatte skal være og hva de skal legge til rette for.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

«Å gi tilgang til språket er en av våre viktigste oppgaver – det vi gjør har betydning for hele livet»

For mer informasjon om språk, barn språkutvikling og hvordan vi jobber – se

Eidsvoll Kommunes språkplan [Barnehage \(eidsvoll.kommune.no\)](https://eidsvoll.kommune.no)

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Kommunikasjon, språk og tekst	<p>Barna skal få varierte og rike erfaringer med både verbale og nonverbale uttrykksformer.</p> <p>Barna skal få oppleve glede ved fortellinger, sang, rytme og kommunikasjon.</p> <p>Bli kjent med et variert utvalg av bøker, sanger, tekst, rim og regler.</p> <p>Få erfaringer med et rikt og språkstimulerende miljø.</p>	<p>Barna skal videreutvikle sin begrepsforståelse, bruke et variert ordforråd og kunne uttrykke følelser ved hjelp av språket.</p> <p>Få et godt forhold til forskjellige fortellinger, sanger, rim, regler og dikt.</p> <p>Bli presentert for symboler, bokstaver og tall daglig.</p> <p>Få erfaringer med å bruke språket for å løse konflikter.</p> <p>Få en begynnende erfaring med digitale verktøy.</p>	<p>Barna skal kunne lytte til lyder og rytme i språket og bli fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver.</p> <p>Erfaringer med gjenfortelling.</p> <p>Barna skal få erfaringer med å leke med tekst og ulike kommunikasjonsformer.</p> <p>Dramatisere eventyr og fortellinger.</p>
Voksenrollen	<p>Bevisste voksne som lytter og bruker språket aktivt i hverdagen og rutinesituasjoner.</p> <p>Aktiv bruk av bilder, bøker, rim, regler, sanger, samtale.</p> <p>Bruke alle anledninger til å snakke med og lytte til barnas uttrykk.</p>	<p>Voksne som er aktive og bevisste på at de er språklige forbilder, og som legger til rette for aktiviteter og godt språkmiljø.</p> <p>Være aktive sammen med barna i undring, filosofering og samtaler.</p> <p>La barna møte bokstaver, tall og symboler i hverdagen.</p> <p>La barna få erfaringer med skriftspråket.</p>	<p>Skape et miljø hvor det oppleves spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang, rim, regler og samtaler.</p> <p>Spille spill sammen med barna som rimelotto og alias.</p> <p>Undre seg, reflektere og snakke sammen med barna rundt abstrakte begreper.</p> <p>Leke med rim, regler, gåter og vitser.</p>

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Kropp, bevegelse, mat og helse.	<p>Barna skal få gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser inne og ute i barnehagen, og utvikle kroppsbeherskelse og positiv selvoppfatning.</p> <p>Barna skal få mulighet til å få erfaringer med mat i varierte smaker og konsistenser.</p> <p>Tilstrekkelig med hvile og søvn tilpasset den enkeltes behov.</p>	<p>Barna skal utvikle kroppsbeherskelse, positiv selvoppfatning, grov- og finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet.</p> <p>Få positive opplevelser ved og ferdes i naturen.</p> <p>Bli inspirert til et sunt og variert kosthold</p> <p>Få gode vaner og holdninger i forhold til hygiene.</p>	<p>Barna skal få kjennskap til menneskekroppen, sunt kosthold og gode vaner, og kunne mestre god påkledning i forhold til årstid.</p> <p>Bruke naturen til undring og utfordring.</p> <p>Få erfaring med lengre turer.</p> <p>Erfare selvstendighet i hygiene-situasjoner.</p>
Voksenrollen	<p>Legge til rette for lek og bevegelse, inne og ute, på ulikt underlag som gir mulighet til variert fysisk utfoldelse.</p> <p>Sørge for at det er ro rundt måltidet.</p> <p>Utstråle gode holdninger til mat og et sunt og variert kosthold.</p> <p>Organisering slik at barna får en god veksling mellom aktivitet og hvile.</p>	<p>Tilrettelegge for allsidig fysisk aktivitet.</p> <p>Være aktivt deltagende på turdager og aktiviteter inne og ute.</p> <p>Gå på turer tilpasset barnas alder og fysiske forutsetninger.</p> <p>Være et godt forbilde under måltidet, oppfordre barna til å smake på variert mat. Sitte ned sammen med barna under måltider.</p> <p>Gode rutiner for hygiene og håndvask.</p>	<p>Voksne som inspirerer til å søke fysiske utfordringer.</p> <p>Bevegelsesleker, dans, fotball og andre fysiske leker.</p> <p>Selvstendighet i påkledning.</p> <p>Snakke om positive effekter av sunn og næringsrik mat.</p> <p>Oppfordre barna til å tørke seg selv etter dobesøk.</p> <p>Veilede barna i påkledning slik at de etter hvert klarer det selv.</p> <p>Samtale med barna om grenser for seg selv.</p> <p>Ha gode holdninger til bruk av naturen.</p>

FUS SmartMat er en viktig del i hverdagen vår for å ivareta arbeidet med dette fagområdet.

FUS SmartMat er et mat- og måltidskonsept som først og fremst skal fremme matglede hos barna. Vi mener at trivelige måltider bidrar til matglede og gode matvaner for barna i FUS barnehagene. Næringsrik og riktig mat som inneholder nok av de gode «byggklossene» er en forutsetning for å sikre optimal utvikling av hjernen og resten av kroppen. Det bidrar til at barna får overskudd til aktivitet og konsentrasjon.

[Info om mat i barnehagen - SMARTMAT - ba... \(fus.no\)](#)

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Kunst, kultur og kreativitet	<p>Få ulike erfaringer med sansing og opplevelser. Kjenne på og bruke ulikt materiell.</p> <p>Barna skal få erfaringer med å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og forming.</p> <p>Ha tilgang til bøker, bilder og instrumenter.</p>	<p>Barna skal ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede.</p> <p>Ta i bruk ulikt formingsmateriell.</p> <p>Glede seg over sitt eget uttrykk og det de har laget.</p> <p>Kjenne samhörighet og glede over felles kulturelle opplevelser og kunstuttrykk.</p>	<p>Barna skal få iaktta og uttrykke seg gjennom allsidige møter med kultur, kunst og estetikk. Styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk.</p>
Voksenrollen	<p>La barna utforske og bruke ulike materialer.</p> <p>La barna bruke alle sanser.</p> <p>Voksne som følger barnas initiativ. Bruke musikk, drama, sang og dans.</p> <p>Gi barna tilgang til bøker, bilder, instrumenter og materiale som stimulerer til skaperglede.</p>	<p>Sørge for tilgjengelighet og erfaring med ulikt materiale. Gi barna erfaringer med bruk av redskaper som saks.</p> <p>La barna uttrykke seg gjennom sang, dans, drama og musikk.</p> <p>Legge til rette for rollelek med ulikt materiell, både definert og udefinerte rekvisitter.</p>	<p>Voksne som motiverer barn til å uttrykke seg på ulike måter.</p> <p>Sang, dans, drama, fremføre noe på sommerfest.</p> <p>La barna skape egne tekster, sanger og fortellinger.</p> <p>Presentere for barna et rikt og variert utvalg av sanger, tekster og fortellinger.</p>

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Natur, miljø og teknologi	<p>Barna skal få positive opplevelser i naturen med ulikt terreng og vær.</p> <p>Barna skal bli kjent med ulike tekniske hjelpemidler.</p> <p>Bli oppmerksom på ulike dyr vi finner ute.</p> <p>Erfare forskjellig bruk av leker og materiell.</p>	<p>Barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen i ulike årstider og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen</p> <p>Erfaringer med mål og vekt.</p> <p>Undre seg over naturfenomener.</p>	<p>Barna skal få iaktta, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om fenomener i naturen og den fysiske verden</p> <p>Lære noen navn på ulike fugler, planter og dyr.</p> <p>Få kunnskap om insekter, dyreliv og planteliv.</p>
Voksenrollen	<p>Voksne som introduserer barna for naturens mangfold og er nysgjerrige sammen med dem.</p> <p>Gi barna positive naturopplevelser.</p> <p>Daglig utelek sammen med barna.</p>	<p>Friluftaktiviteter og turer i nærmiljøet.</p> <p>Samtale om naturvern og samspill i naturen.</p> <p>Gode rollemodeller ved avfallshåndtering og rydding etter seg i naturen.</p> <p>Utforske bruken av kamera, pc og andre tekniske hjelpemidler</p> <p>Være med undrende i samvær med barna.</p> <p>Sørge for at barna har materiell til konstruksjonslek tilgjengelig.</p>	<p>Daglig utelek sammen med barna.</p> <p>Turdager i nærmiljøet og noen lengre turer.</p> <p>De voksne bygger på og videreutvikler barnas erfaringer med tekniske leker og hjelpemidler.</p> <p>Ha tekniske hjelpemidler tilgjengelig (forstørrelsesglass, pinsett, kniver osv.)</p> <p>Planlegge aktiviteter og turer etter årstid og vær.</p>

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Etikk, religion og filosofi	<p>Opplive trygghet og omsorg, føle seg velkommen i barnehagen.</p> <p>Få vise omsorg for andre, møtes med respekt og oppleve å bli tatt på alvor</p> <p>Barna skal få erfaringer med og kjennskap til hverandres ulikheter.</p>	<p>Barna skal utvikle toleranse, respekt og interesse for andre mennesker</p> <p>Få kunnskap om høytider og tradisjoner i ulike religioner og kulturer.</p> <p>Undre seg over livet og andre filosofiske spørsmål.</p> <p>Erfare at deres spørsmål, tro og undring tas på alvor og at de blir møtt med respekt og toleranse.</p>	<p>Barna skal tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier.</p> <p>Ha respekt for hverandres bakgrunn uansett kulturell eller religiøs tilhørighet.</p> <p>Barna skal få ytre sine meninger, bli tatt hensyn til og hørt.</p> <p>Høre på andre og respektere at alle har forskjellige meninger og trosretninger.</p>
Voksenrollen	<p>De voksne gir god omsorg og skaper rom for undring omkring ulikheter.</p> <p>Lære barna å vise omsorg for hverandre.</p> <p>Hjelpe barna med konflikthåndtering.</p>	<p>Voksne som støtter barna i undring og tankespinn om livets små og store mysterier.</p> <p>Voksne som er tydelige og gode rollemodeller.</p> <p>Hjelpe barna i konfliktløsning og å sette ord på handlinger og følelser.</p> <p>Skape tid og rom for undring og gode samtaler.</p>	<p>La barna undre seg sammen og hver for seg.</p> <p>La barna selv få forsøke å løse sine konflikter.</p> <p>Vise barna at det er viktig å inkludere alle og ha fokus på nestekjærlighet og toleranse.</p>

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Nærmiljø og samfunn	<p>Ha medvirkning på sitt liv i barnehagen.</p> <p>Barna skal få utforske og oppdage barnehagens inne og uteområde.</p> <p>Møte voksne som er interessert i barna, mener de er verdifulle og viktige i fellesskapet.</p> <p>Være en del av et inkluderende miljø.</p> <p>Få erfaring med begrepet familie.</p> <p>Lære navn på barn og voksne i barnehagen.</p>	<p>Barna skal bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.</p> <p>Opplive å ha medvirkning i barnehage og at det tas like mye hensyn til gutter og jenter.</p> <p>Erfare at deres valg og handlinger har konsekvenser for de selv og andre rundt dem.</p> <p>Barna skal bli kjent med at det finnes ulike kulturer i nærmiljøet.</p> <p>Barna skal gjøres kjent med at Samene er Norges urfolk og bli kjent med deres kultur.</p>	<p>Barna skal få opplevelser og erfaringer i samfunn og nærmiljø, og få erfaring med hva demokrati betyr.</p> <p>Barna skal oppleve at de kan påvirke egen hverdag.</p> <p>De skal bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.</p> <p>Barna skal få innsikt i kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer.</p> <p>Få en begynnende kjennskap til menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen.</p> <p>Få en forståelse av seg selv i et større samfunnsperspektiv.</p>
Voksenrollen	<p>Bli kjent med barna og følge deres uttrykk og behov.</p> <p>Gi barna erfaringer av at de er verdifulle og viktige for fellesskapet.</p> <p>Gi barna like muligheter ved å gi de lik oppmerksomhet og tilby aktiviteter uavhengig av hvilket kjønn de tilhører.</p>	<p>Turer til steder i nærheten, posten, butikken, biblioteket.</p> <p>Markere FN-dag og Samenes dag.</p> <p>Gi gutter og jenter like muligheter.</p> <p>Oppmuntre alle til å delta på aktiviteter i barnehagen.</p> <p>Lære barna å ferdes trygt i trafikken.</p>	<p>Presentere muligheter for barna, la dem erfare at deres valg og handlinger kan påvirke situasjoner.</p> <p>Ta med barna på lengre turer i nærmiljøet.</p> <p>Ta med barna på besøk til skolen de skal begynne på.</p>

ANTALL, ROM OG FORM

Fagområde	1-2 åringen	3-4 åringen	5-6 åringen
Antall, rom og form	<p>Barna skal få erfaringer med ulike rom, former, størrelser, plasseringer og mønstre.</p> <p>Møte tall og symboler daglig.</p> <p>Ha tilgang til ulike leker med form og mønstre.</p>	<p>Barna skal oppleve glede ved å utforske og leke med tall, former, rekkefølge, størrelser og mønstre.</p> <p>Få kjennskap til førmatematiske begreper som over, under, foran, bak, i midten etc.</p> <p>Ha tilgang til materiell som gir erfaringer med størrelser, antall, rom og form.</p> <p>Undre seg over likheter og ulikheter.</p>	<p>Barna skal tilegne seg gode og anvendbare matematiske begreper.</p> <p>Få erfaring med vekt, lengde og volum.</p> <p>Opplive glede ved å utforske tall, bokstaver, former og systemer.</p> <p>Bruke matematikk i hverdagen.</p>
Voksenrollen	<p>Bevisste og aktive voksne som ser matematikken i lek og hverdags-aktiviteter utforske, telle og sortere.</p> <p>Voksne som er bevisst eget begrepsbruk.</p> <p>Gi barna tilgang til ulikt materiell som har forskjellig mønster og form.</p> <p>Undre seg sammen med barna over likheter og ulikheter.</p> <p>Presentere lek med rim og rytme.</p>	<p>Bevisst bruk av matematiske begreper i lek og hverdagsaktiviteter; om antall, former, størrelser, mønster og rekkefølge.</p> <p>En-til- en korrespondanse. Spill, lotto, perler.</p> <p>Presentere ukedager, måneder, år, dato, i går, i morgen, i dag osv.</p> <p>Undre seg sammen med barna og gjøre de oppmerksom på geometriske former i miljøet rundt oss.</p> <p>Øve på telling med ulike eventyr, rim og regler.</p>	<p>Gjøre materiell tilgjengelig for ulike matematiske aktiviteter.</p> <p>La barn få rydde, telle, kategorisere.</p> <p>Gi barna muligheter til å telle, spille brettspill, herme mønstre og ordne ting i rekkefølge.</p> <p>Forske og undre seg sammen med barna.</p> <p>Presentere ulike former for måling: vekt, lengde, volum.</p> <p>Legge til rette for ulik konstruksjonslek med forskjellig materiell.</p>

Voksenrolle er viktig hos oss.

Som medarbeider i FUS etterlever vi disse holdningene:

Vi er involverte

Vi engasjerer oss i hverdagen, vi får ting til å skje og vi samarbeider tett. Vi snakker med barn, foreldre og hverandre på en åpen og ærlig og tydelig måte.

Vi verdsetter kunnskap

Vi har tiltro til egne evner og erfaringer, vi søker faglig råd og veiledning i utfordrende situasjoner. Vi verdsetter hverandres og foreldrenes kunnskap, og lærer hele tiden av hverandre.

Vi er reflekterte

Vi er bevisste vår voksenrolle og barnets rolle. Vi evner å se oss selv og omgivelsene i et helhetsperspektiv, og vi finner løsninger.

